

SELETUSKIRI Pärnumaa Omavalitsuste Liidu 2024. aasta eelarve juurde

SISSEJUHATUS

Pärnumaa Omavalitsuste Liidu 2024. aasta eelarve on koostatud juhindudes asutuse põhikirjast, KOVide volikogude poolt heaks kiidetud Arengustrateegiast „Pärnumaa 2035+“, riigi poolt antud ülesannete ja partneritega sõlmitud lepinguliste kohustuste täitmiseks ning võttes aluseks koostööpartnerite esitatud taotlusi 2024. aasta eelarvesse. Eelarve materjalid moodustavad terviku: 2024. aasta detailne kulude jaotus tegevusalade, kululiikide ja finantseerimisallikate lõikes (*Lisa 1.1.*) ning käesolev seletuskiri.

2024. aasta eelarve projektis on toodud võrdlusandmetena 2023. a eelarve (kinnitatud 10.02.2023) koos 2023.a I lisaelarvega (kinnitatud 16.06.2023) ning 2024. aasta eelarve I (20.10.2023) ja II lugemine (15.12.2023).

Eelarve eelnõu esitatakse juhatuse poolt üldkogule võttes aluseks üldkogu poolt kinnitatud „Eelarve aluste ja menetlemise kord“.

2024. a eelarve tulud kogusummas on 1 405 288 € (II lugemine 1 219 609 €) ja kulud 1 404 908 € (II lugemine 1 219 079 €). 2023. a eelarve jääk 36 458 €, eelarve tulem on positiivne 380 €.

Eelarve *Lisas 1.2.* on välja toodud omavalitsuste kaupa ja tegevuste lõikes taotlussummade võrdlusandmed 2023. aasta eelarvega.

Võrreldes 2024. a eelarve II lugemisega on esitatud eelarve projektis tehtud järgmised muudatused:

1. Omavalitsuste toetused, mille arvestamise aluseks on elanike arv, on aluseks võetud rahvastikuregistri andmed seisuga 01.01.2024 (I ja II lugemisel aluseks elanike arv seisuga 01.01.2023). Seoses ümberarvestusega on täpsustunud ja vähesel määral muutunud KOVide finantseeringu summad.
2. Lisandunud on taotlusvoorst „Mittetöötavate noorte tööalase konkurentsivõime ja haridussüsteemi loimumise toetamine“ positiivse rahastamisotsuse saanud projekti „Pärnumaa maapiirkonna noortegarantii tugisüsteemi arendamine“ tegevused.
3. Lisandunud on riigieelarveline toetus kohalikes omavalitsustes vanemlusprogrammi „Imelised aastad“ põhiprogrammi elluviimiseks.
4. Vähendatud on kodutute loomade varjupaiga halduskulusid, võttes aluseks 2023. a tegelikud kulud ning lisanduvad kohustuslikud hoone kulud (kindlustus, valveseadmete hooldus).
5. Muud muutused eelarve ridade osas on toimunud 2023. a eelarve jääkide arvelt.

Võrreldes 2024. a eelarve I lugemisega oli eelarve II lugemiseks tehtud järgmised muudatused:

1. Vastavalt üldkogu ettepanekule on maakonna identiteedi osas jäetud kõikide tunnustusürituste kulud 2023. aasta tasemele. Eelarve vähenemine võrreldes I lugemisega 7474 €;
2. Maakonna kultuuritegevuse kuludes on kultuurialaste sündmuste ja ühistegevuste (projektivoor) rida on suurendatud (3000 € võrra), kuna 2024. aastal on Mardilaada Pärnumaa aasta, mida toetatakse projektivoorst;
3. Pärnumaa tantsupidu 2024. aastal ei toimu, eelarve kulurida on vähendatud (5500€ võrra) ja arvestatud 2025. aasta Pärnumaa tantsupeo ettevalmistavateks tegevusteks;
4. Ettevõtlikuskeskkonna arendustegevuse rida on SAPA nõukogu otsusega vähendatud kogusummas 3000 eurot, POLi eelarves vähenemine võrreldes I lugemisega 1227 eurot.
5. Destination Pärnu MTÜ (eelarve: Maakonna turismi turundustegevused) toetus on jäetud 2023. a tasemele, 17 855 € (I lugemine 25 000 €);

6. Tartu Ülikooli Pärnu Kolledži toetus Pärnumaa töö- ja praktikamessi korraldamiseks 3000 € (I lugemine 6000€);
7. Toetus SA Pärnu Muuseumi taotlust Pärnumaa tööstusnäituse korraldamiseks 7500 € (I lugemine 15000 €), finantseerimisel osalevad ainult maaomavalitsused;
8. Seoses üldkogu ühe aseesimehe tagasiastumisega on üldkogu realt on maha võetud teise aseesimehe tasu ja selle summa võrra suurendatud reservfondi (7980 €).

Koostööpartnerite taotlused 2024. a eelarvesse, millega on eelarve koostamisel arvestatud:

Tabel 1. Koostööpartnerite taotlused

Koostööpartner	2024 III lugemine	2024 II lugemine	2024 I lugemine	2023 eelarve
Laste- ja noorte vaimse tervise keskus	267 708	267 708	268 112	209 575
SA Pärnumaa Arenduskeskus	225 220	226 576	230 977	253 979
Destination Pärnu MTÜ	17 855	17 855	25 000	17 855
Maakonna koolisport (Pärnumaa Spordiliidu koosseisus)	27 050	27 050	27 050	23 100
Pärnumaa Spordiliit	22 254	22 254	22 254	21 254
SA Pärnu Muuseum	7 500	7 500	15 000	0
SA Jõulumäe Tervisespordikeskus	3 600	8 800	8 734	8 734
TÜ Pärnu Kolledž (Pärnumaa töö- ja praktikamess)	3 000	3 000	6 000	0
Pärnumaa Rahvakultuuri Keskseits	500	500	500	500

Pärnumaa Arenduskeskuse eelarve on nõukogu poolt kinnitatud 24.01.2024. Ülejäänud taotluste rahuldamine on saanud üldkogu heakskiidu.

TULUD

Pärnumaa Omavalitsute Liidu tulud summas **1 405 288 €** (II lugemine 1 219 609 €) koosnevad majandustegevuse tuludest, sihtotstarbelistest ja tegevustoetustest ning muudest tuludest.

Tulud majandustegevusest summas 20 000 € sisaldab koolituste ja seminaride osamaksete ning muude teenuste vahendamist POLi liikmetele ja partneritele.

Sihtotstarbelised toetused summas **1 005 935 €** (II lugemine 861 942 €)

- projektitoetused summas 326 015 (II lugemine 166 340 €), lisandunud NGTS projektitoetus ja ELTSA toetus;
- POLi taotlus omavalitsustele maakondlike ühistegevuste finantseerimiseks summas 639 775 € (II lugemine 655 457 €), summade erinevused võrreldes 2023. a on detailselt ridade kaupa *Lisas I.I.* Erinevus võrreldes II lugemisega tuleb kodutute loomade varjupaiga hoone halduskulude vähenemisest ja toetussummade ümberarvestusest 01.01.2024 elanike arvuga;
- Haridus- ja Teadusministeeriumi eraldis õpilasürituste korraldamiseks ning õpetajate ja koolijuhtide ainealaseks ühistegevuseks, koolieelsete lasteasutuste pedagoogide täienduskoolituseks 40 145 €.

Tegevustoetused summas 342 515 € (II lugemine 310 515 €)

- liikmemaks püsikuludeks 72 250 € (2023. a 72 250 €), kokkulepitud erisused liikmemaksudes on Pärnu linnal ja Kihnu vallal. Pärnu linna liikmemaks on 1,5-kordne, Kihnu vallal 0,4 kordne, teistel omavalitsustel on liikmemaksu summa suurus võrdne;

- riigieelarveline toetus arendustegevuseks, sh rahvatervise, siseturvalisuse, kultuuritegevuse kulude, maakonna haridusasutuste tervisedenduse spetsialisti tööjõukulude katmiseks ning KOP projektide rakenduskuludeks. TAI toetusele on lisandunud toetus 32 000 € vanemlusprogrammi „Imelised aastad“ tegevuste elluviimiseks.

2023. a eelarveliste vahendite jääk summas 36 458 € suunatakse 2024. a eelarvesse.

KULUD

Kulud kogusummas **1 404 908 €** (II lugemine 1 219 079 €) on jagatud kaheks osaks, millest I osa on maakondliku ühistegevuse kulud ja II osa POL üldkogu, büroo ning koolituste kulud ja reservfond.

I OSA – Maakondlik ühistegevus 1 163 450 € (II lugemine 981 121 €).

Muudatused tehtud ettepanekute ja lisarahastuse alusel on toodud allolevates tabelites.

Tabel 2. Eelarve muudatused II ja III lugemise vahel

Eelarve kulu	III lugemine	II lugemine	muudatus
KOKKU	583 777	401 449	182 328
Maakonna identiteet	17 200	16 500	700
<i>Tähesära, kultuuri- ja spordirahva tunnustamine</i>	<i>17 200</i>	<i>16 500</i>	<i>700</i>
Maakonna arendustegevus	13 876	13 983	-107
<i>SAPA majandamiskulud (arendus, büroo)</i>	<i>13 876</i>	<i>13 983</i>	<i>-107</i>
Maakonna turundustegevus	13 789	14 727	-938
<i>Maakonna turundustegevused</i>	<i>6 117</i>	<i>6 134</i>	<i>-17</i>
<i>Majandamiskulud</i>	<i>2 280</i>	<i>2 290</i>	<i>-10</i>
<i>Personalikulud</i>	<i>5 392</i>	<i>6 303</i>	<i>-911</i>
Maakonna kultuuritegevus	34 900	31 000	3 900
<i>Kultuurialased sündmused, ühistegevused</i>	<i>34 900</i>	<i>31 000</i>	<i>3 900</i>
Ettevõtluskeskkonna arendustegevus (SAPA)	13 457	13 494	-37
Terviseedendus, elanike heaolu ja turvalisus	168 350	134 203	34 147
<i>TAI tegevuskava tegevuste elluviimine</i>	<i>23 736</i>	<i>22 000</i>	<i>1 736</i>
<i>TAI vanemlusprogramm "Imelised aastad"</i>	<i>32 000</i>	<i>0</i>	<i>32 000</i>
<i>Laste ja noorte vaimse tervise keskus</i>	<i>112 614</i>	<i>112 203</i>	<i>411</i>
Noortegarantii tugisüsteemi arendamine	158 675	0	158 675
<i>Personalikulu</i>	<i>114 800</i>	<i>0</i>	<i>114 800</i>
<i>Majandamiskulud</i>	<i>31 600</i>	<i>0</i>	<i>31 600</i>
<i>Tegevuskulud</i>	<i>12 275</i>	<i>0</i>	<i>12 275</i>
Arengufond, EL projektide omaosalus	132 530	132 542	-12
Varjupaikade MTÜ	31 000	45 000	-14 000
<i>Halduskulud</i>	<i>31 000</i>	<i>45 000</i>	<i>-14 000</i>

Tabel 3. Eelarve muudatused I ja II lugemise vahel

Eelarve kulu	II lugemine	I lugemine	muudatus
KOKKU	139 408	168 205	-28 797
Maakonna identiteet	52 610	60 084	-7 474
<i>EV aastapäeva vastuvõtt ja vapimärgid</i>	<i>10 000</i>	<i>12 000</i>	<i>-2 000</i>
<i>Tähesära, kultuuri- ja spordirahva tunnustamine</i>	<i>16 500</i>	<i>18 000</i>	<i>-1 500</i>
<i>Ettevõtjate ja kodanikuühiskonna tunnustamine</i>	<i>19 110</i>	<i>22 284</i>	<i>-3 174</i>
<i>C.R. Jakobson ja Kaunis Kodu vastuvõtt</i>	<i>5 500</i>	<i>6 000</i>	<i>-500</i>
<i>Pärnumaa aasta isa valimine</i>	<i>1 500</i>	<i>1 800</i>	<i>-300</i>
Maakonna arendustegevus	20 855	31 000	-10 145
<i>Pärnumaa töö- ja praktikamess</i>	<i>3 000</i>	<i>6 000</i>	<i>-3 000</i>
<i>Maakonna turismi turundustegevused</i>	<i>17 855</i>	<i>25 000</i>	<i>-7 145</i>
Maakonna kultuuritegevus	43 000	53 000	-10 000
<i>Kultuurialased sündmused, ühistegevused</i>	<i>31 000</i>	<i>28 000</i>	<i>3 000</i>
<i>Pärnumaa tööstusnäitus muuseumis</i>	<i>7 500</i>	<i>15 000</i>	<i>-7 500</i>
<i>Pärnumaa tantsupidu 2025 ettevalmistus</i>	<i>4 500</i>	<i>10 000</i>	<i>-5 500</i>
Ettevõtluskeskkonna arendustegevus (SAPA)	13 494	14 721	-1 227
Vabaihenduste tegevus (SAPA)	9 449	9 400	49
<i>KOP projektide rakenduskulu</i>	<i>9449</i>	<i>9 400</i>	<i>49</i>

Maakonna identiteet 87 660 € (II lugemine 86 960 €)

EESMÄRK: Tugevad kohalikud omavalitsused ja hoitud väärtused ning sümbolid

Lisas 1.1. on detailselt välja toodud tegevused koos summadega.

Kulude katmine omavalitsuste poolt on arvestatud printsiiбил, et identiteeti panustavad kõik omavalitsused võrdse summa. EV aastapäeva vastuvõtu ja vapimärkide, ettevõtjate ja kodanikuühiskonna tunnustamise ning Pärnumaa aasta isa valimise toetuse jagamisel ei ole arvestatud Pärnu linnaga. Kokkuleppeliselt panustab Pärnu linn EV aastapäeva vastuvõttu ja vapimärkide üleandmist, ettevõtjate ja kodanikuühiskonna tunnustusürituse korraldamisesse ning Pärnumaa aasta isa valimise tegevustesse oma eelarvest otse.

Pärnumaa ambitsioon on olla konkurentsivõimeline, edukas ja silmapaistev maakond, mis tagaks pärnumaalastele kvaliteetse elu-, töö- ja puhkekeskkonna ning inimesed tunneksid aasta-aastalt elukvaliteedi pidevat paranemist. Visioon on „Pärnumaa – ühiselt uue energiaga“. Edu saavutamiseks tuleb maakonnal lisaks kõrgete eesmärkide püstitamisele toetuda oma eripärale ja unikaalsusele ning väärtustada oma inimesi. Suhtuda inimestesse kui varasse, mitte kohustusse.

Arengustrateegia „Pärnumaa 2035+“ esimese tuumvaldkonna (inimvara ja kogukonna elukorraldus – sidus maakond) puhul on olulisteks märksõnadeks tugevad kohalikud omavalitsused, maakonna identiteedi hoidmine ja koostöö, mitmekülgne kultuurielu, maakonna kultuuripärand ja selle säilimine. Identiteedi üheks osaks on ka meie suurima vara, inimeste, tänamine ja tunnustamine. Tuumvaldkonna strateegiliseks eesmärgiks on arukas, tegus ja tervist hoidev pärnumaalane avatud, hoolivas ja koostöömeelses maakonnas. Eesmärk ja tegevused haakuvad arengustrateegia tegevuskava punktidega: 1.1.1.1., 1.1.1.6, 1.2.3.16., 1.4.4.17., 1.6.1.1., 1.6.1.21., 1.6.2.11., 1.8.4.6., 1.9.2.2., 2.1.3.10.

- Eesti Vabariigi aastapäeva vastuvõtt ja vapimärkide üleandmine 10 000 €

Eesti Vabariigi sünnipäeva tähistamine Pärnus 23. veebruaril (manifesti ettelugemise päev) ning kõrgeima Pärnu maakonna tunnustuse (Pärnumaa vapimärk) ja Pärnu linna vapimärkide üleandmine. Pärnumaa vapimärgile kandidaatide esitamine on avalik ning vapimärgi saajad valib üldkogu.

Tegevusesse panustavad kõik Pärnumaa seitse omavalitsust, Pärnu linn otse oma eelarvest.

- Tähesära (kultuuri- ja spordirahva tunnustamine) 17 200 € (II lugemine 16 500 €)

Pärnumaa aasta kultuuri- ja spordiauhindade üleandmine ning valdkonna eestvedajate tänamine ja tunnustamine. Maakonna tasandi kultuurirahva Tähesära korraldab POL ning auhindu antakse välja kuues kategoorias: aasta üllataja; aasta toetaja; aasta(te) tegutseja; aasta tegu; aasta rahvakultuuri tegija; aasta noor kultuuritegija. Kandidaatide esitamine on avalik ja laureaadid valib kultuurikomisjon. Tähesära eelarve sisaldab ka laureaate tunnustusi (preemiad, sh noore sportlase preemia) ja toetust spordirahva Tähesära läbiviimiseks. Spordirahva Tähesära korraldab Pärnumaa Spordiliit.

Selliste tunnustuste ja vastuvõttude kaudu jätkub ja tõuseb valdkonnas tegutsevate aktiivsete inimeste motivatsioon ning tahe tegutseda jätkub.

- Maakonna haridustöötajate tunnustamine 8000 €

Pikaaegse traditsiooniga maakonna haridustöötajate tunnustamine maakondlikul tasandil. Maakonna tasandil antakse auhinnad välja kaheteistkümnes kategoorias (aasta klassiõpetaja; aasta haridustegu; aasta haridussõber; aasta lasteaiaõpetaja; aasta õppeasutuse juht; aasta gümnaasiumiõpetaja; aasta põhikooli aineõpetaja; aasta klassijuhataja; aasta kutseõpetaja; aasta tugispetsialist; aasta huvialaõpetaja; aasta noorsootöötaja), mis ühitavad (va aasta noorsootöötaja) riikliku nominatsiooniga (Aasta Õpetaja). Kandidaatide esitamine on avalik. Maakonna tasandi auhindade saajad valib välja Pärnumaa Omavalitsuste Liidu hariduskomisjon riiki esitatud kandidaatide hulgest kevadel. Tulemused avalikustatakse uue õppeaasta alguses.

Kulud kaetakse HTM eraldisest.

- Maakonna õpilaste tunnustamine 4500 €

Pikaaegse traditsiooniga Pärnumaa tublimate õpilaste märkamine ja tänamine. Vastuvõtule kutsutuid on orienteeruvalt 80-100. Vastuvõtule kutsutavad valivad omavalitsused ise vastavalt neile eraldatud kohtade arvule. Kohtade arv otsustatakse hariduskomisjonis. Õpilaste valiku puhul ei ole eesmärgiks tunnustada ainult olümpiaadide ja võistluste parimaid, vaid anda võimalus ka muus osas tublidele, aktiivsetele ja silmapaistvatele õpilastele tunnustuse saamiseks. Hariduskomisjon omavalitsuste poolt esitatud kutsutute vahel valikut ei tee.

Kulud kaetakse HTM eraldisest.

- Ettevõtjate ja kodanikuühiskonna tunnustamine 19 110 €

Pärnumaa arengustrateegia 2035+ teadmuspõhise majanduse tuumvaldkonna prioriteediks on kestliku ja koostöövõimelise ettevõtluskeskkonna kujundamine, maakonna konkurentsivõime tõstmine ning majanduse arengut pärssiva tööjõuprobleemi leevendamine. Kestliku ja koostöövõimelise ettevõtluskeskkonna tagamiseks on vajalik maakonna võimaluste aktiivne turundus ja sihipärane mainekujundus, sh ettevõtlusega tegelejate tunnustamine (Tegevussuund 2.1.3.). Mainekujunduse hoovaks on kohalike omavalitsuste ühistegevus maakonna identiteedi ja ühiste väärtuste hoidmisel ja arendamisel, mida tehakse muuhulgas ka tunnustussündmuse kaudu (Tegevussuund 1.1.1. Kohalike omavalitsuste ühistegevus). 2023. aastal Pärnumaa läbi viidud uuringus „Pärnumaa innovatsioonikeskuse KOBAR tegevussuundade edasiarendamine“ töid intervjuudes osalenud ettevõtete esindajad välja vajaduse ettevõtete tunnustamise osas ning maakonna avaliku sektori ja Pärnumaa innovatsioonikeskuse KOBAR olulise rolli eeltoodus.

Alates 2020. aastast korraldatakse ettevõtjaid ja kodanikuühiskonda siduvat ühist tunnustusüritust "Pärnumaa tegijad", mille eesmärgiks on lähendada nii ettevõtluse kui vabaihenduste ridades tegutsevaid ettevõtlikke inimesi ning tuua neid laiemalt esile maakonnas kui Eestis tervikuna. Tunnustusürituse raames antakse auhinnad kohalike omavalitsuste aasta ettevõtetele, konkursi raames väljavalitud ettevõtetele, ettevõtjatele, vabaihendustele ja vabatahtlikele. 2023. aasta tunnustusüritusega liitusid tervisedenduse valdkonna tegijad, Pärnumaa Kodukant. Tunnustused antakse välja 22. kategoorias. Kategooriate võitjatest tehakse videod, mida on hiljem võimalik nende enda turunduses ja maakonna sihipärases mainekujunduses kasutada.

Kogutaotlus KOVidele 22 300 €. Ürituse eelarvesse panustavad kõik omavalitsused võrdselt, POLi eelarves maaomavalitsuste toetus, Pärnu linna toetus otse SAPA eelarvesse.

- Pärnumaa kaunis kodu ja C.R.Jakobsoni preemiad 5500 €

Alates 2021. aastast on Pärnumaa kauni kodu ja C.R.Jakobsoni preemiate üleandmise vastuvõtt ja tänuüritus ühendatud üheks vastuvõtuks.

C.R.Jakobsoni preemiaid antakse maakonna poolt välja kahes kategoorias: populaarseim põllumees ja populaarseim haridus- ja kultuuritegelane. Preemiate saajate valikut, väljaandmist ning vastuvõttu korraldab POL. Kandidaatide esitamine on avalik ja laureaadi valib C.R.Jakobsoni preemiate žürii.

Kaunimate kodude konkursi eesmärgiks Pärnumaal on heakorraseme tõstmine, kodukaunistamise tava propageerimine, Pärnumaa üldilme parandamine ja maaelu väärtustamine. Konkursis viiakse läbi üks kord aastas Pärnumaa Omavalitsuste Liidu korraldamisel. Iga omavalitsus saab esitada ühe kandidaadi igasse kategooriasse. Omavalitsuse poolt esitatavad kandidaadid võivad olla nii eelmise aasta omavalitsuses toimunud Kauni kodu konkursi võitjad või muudel alustel valitud. Laureaadi valib Pärnumaa kauni kodu žürii.

Konkurs toimub järgmistes kategooriates: eramud tiheasustuses; maakodud; kortermajad; äri- ja tootmisobjektid ning ühiskondlikus kasutuses objektid. Tunnustamise ja tänuvastuvõtt toimub vahemikus juuni-august. Pärnu maakond (va Pärnu linn, kes esitab ise lisaks) esitab edasi riikliku tunnustuse saamiseks kolm parimat.

- Maakonna sotsiaalvaldkonna tunnustamine 9000 €

2021. aastal ellu kutsutud sotsiaalvaldkonna tunnustamise ja vastuvõtu eesmärgiks on valdkonna inimeste väärtustamine ja tänamine. Sotsiaalvaldkonnaga tegelevate inimeste hulk maakonnas on suur ning inimeste panus mõõtmatu. Sotsiaalsed teemad ja probleemid on kasvutrendis. Valdkonnaga tegelevate inimeste töö on väga raske ning kohati ebainimlik, tihti ka alarahastatud ning sageli mõistetamatu, mille kõigegega tegelema peab kõrvaltvaataja poolt. Kord aastas panustajad kokku kutsuda, neid tänada ja tunnustada on vähim, mida maakond teha saaks või tegema peaks.

Tunnustusi jagatakse kolmes kategoorias: aasta sotsiaalvaldkonna tegu; aasta sotsiaalvaldkonna toetaja; aasta sotsiaalvaldkonna töötaja. Kandidaatide esitamine on avalik. Laureaadi valib sotsiaalkomisjon.

- Pärnumaa aastaraamat (2020-2022) 7850 €, milles 5000 € riigi arendustegevuse vahenditest ja 2850 KOVide toetus

Pärnumaa aastaraamatud on välja antud alates aastast 1994. Aastaraamat koondab kahe kuni kolme aasta kaupa Pärnumaa omavalitsuste, riigiasutuste, kodanikuühiskonna ja partnerite olulisi tegevusi, fakte ja statistikat. Nii pika traditsiooniga maakondlik aastaraamat on ainult Pärnumaal ning see on osa kohalikest identiteedist. Viimane Pärnumaa aastaraamat hõlmab aastaid 2017-2019.

- Pärnumaa aasta isa valimine 1500 €

Pärnumaa aasta isa valimine toimus esmakordselt 2022. aastal. Idee algatajaks on Eesti Reservohvitseride Kogu ning partneritena on kaasatud Pärnumaa Omavalitsuste Liit ja Pärnu linn. Pärnumaa aasta isa konkursi eesmärgiks on soov juhtida nii tähelepanu vanemlikele väärtustele ja kui ka märgata ning tunnustada igapäevaselt meie kõrval tegutsevaid tublisid isasid, kes leiavad aega ühtemoodi panustada oma lastesse kui ka kogukonda. Kandidaatide esitamine on avalik ning nominendid ja laureaadi valib välja aasta isa žürii.

<https://aastaisa.ee/>

Pärnu linn finantseerib üritust otse enda eelarvest.

TULEMUS: Pärnumaa identiteet ja ühised väärtused on hoitud. Väarikalt tähistanud Eesti Vabariigi sünnipäeva, Pärnumaa vapimärgi saajate ring on täienenud, tänatud ja tunnustatud on erinevate valdkondade eestvedajaid ja parimaid ning ajalugu raamatu kaante vahele talletatud.

Maakonna arendustegevus 108 791 € (II lugemine 108 898 €)

Kulude katmine omavalitsuste poolt on arvestatud rahvaarvu põhiselt, seisuga 01.01.2024. Pärnu linna rahastus ei ole arvestatud POLi eelarves.

EESMÄRK: Konkurentsivõimeline Pärnumaa

- Arengustrateegia tegevuste elluviimine 5000 €. Aastal 2023 on SAPAI on kõik planeeritud arendustegevused tehtud või teostamisel, oluliselt on suudetud tegevuste juures toetusvahendeid kokku hoida (esialgu planeeritud tegevused väljaspool maja on tehtud ära oma maja sees ja seetõttu on olulisel määral järgi jäänud ruumide rendiks jm planeeritud vahendeid). Seetõttu kantakse 2023. a kasutamata jäänud vahendid SAPA eelarves 2024. aastasse ning taotlus lisavahenditele on POLi eelarves väiksem.

Planeeritud tegevused arendusvaldkonnas:

- ✓ strategiadokumendi tutvustamine maakonnas laiemalt (ettevõtjad, vabasektor, tudengid, õpilased jne) selle ülevaatamine, seiredokumendi koostamine ja toimetamine, lisaks strategiadokumendi lihtsustatud versiooni koostamine ja ühine trükkimine;
 - ✓ koostöös Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumiga maakonnaplaneeringu teema-planeeringu „Pärnu jõe ja kaldaala ruumiline perspektiiv ja seotus maakonnaplaneeringuga“ valmimine, "Pärnu maakonna planeeringu" maavarade teemaplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamisele kaasaaitamine, uue üleriigilise planeeringu ÜRP 2050+ koostamisse panustamine ja osalemine protsessis;
 - ✓ uuringute taotluste ettevalmistamine, hangete läbiviimine, vastavate projektide juhtimine, omaosaluse tagamine;
 - ✓ vajalike maakondlike tegevuste käivitamine ja tööhoidmine, ühisprojektide ettevalmistamine, seminaride, info ja teemapäevade ning ideekonkursside korraldamine;
 - ✓ KOVide ettevõtluskeskkonna arenguprogrammi lõpuleviimine, POLi strateegilise ja ruumilise planeerimise komisjoni töös hoidmine ja istungite ettevalmistamine, võrgustiku osalistele seminaride ja õppereiside korraldamine;
 - ✓ kättesaadavate kvaliteetsete avalike teenuste meetme korraldamine maakonnas, meetme läbiviimiseks tingimuste loomine, vastava komisjoni töö käivitamine ja selles osalemine, arengustrateegias „Pärnumaa 2035+“ viidatud maakondlike ühisprojektide ettevalmistuse toetamine;
 - ✓ suurtaristu koordineerimise töö käivitamine ja töös hoidmine, vajalike nõupidamiste, seminaride korraldamine, ekspertide kaasamine, lobitöö, vajalike uuringute ettevalmistamine ja teostamine;
 - ✓ MATA meetme korraldamine maakonna tasandil, muudatusteks (järgmise 4 aasta lõikes) valmistumine, objektide sõelumine ning taotluste ettevalmistamine, maakonna arengustrateegia tegevuskavas vastavate muudatuste tagamine koos volikogude vastavate otsustega.
- Pärnumaa töö- ja praktikamess 3000 €. Varasematel aastatel on toimunud praktikamessid kahel korral TÜ Pärnu kolledžis. Pärnu Kutsehariduskeskus on igal aastal enda juures oma praktikapäeva korraldanud ning Töötukassa on teinud nii virtuaalselt, kui kohapeale tulemisega erinevaid karjääripäevi ja tööbörsi üritusi. Pärnumaal aga ei ole ettevõtteid ja organisatsiooni nii palju, et need ei hakkaks korduma. Esmakordselt Pärnu linna ja maakonna ajaloos korraldatav suur ja ühine mess kõigile. Pärnumaa töö- ja praktikamess „Karjääri Start“ toimub 21.03.2024 ja seda korraldavad TÜ Pärnu kolledž, Pärnumaa Kutsehariduskeskus ja Töötukassa. Ürituse kogueelarve 12 000 €.

- Maakonna turismi turundustegevused (Destination Pärnu MTÜ) 17 855 €.

Vastavalt POL 27.10.22 üldkogu otsusele nr 1-4.1/11/2022 nimetati aastateks 2023-2026 Pärnu DMO juhtpartneriks Pärnu Linnavalitsus, kes esitab Pärnu DMO nimel sihtfinantseerimistaotluse, kellega Ettevõtlaste ja Innovatsiooni Sihtasutus sõlmib sihtfinantseerimise lepingu, kellel on aruandluskohustus ning kes vastutab sihtfinantseerimistaotluses märgitud tegevuste teostamise ja tulemuste saavutamise.

Ning kohalike omavalitsuste (v.a Pärnu linn) kaasrahastuse lepingud vastava piirkonna turismisihtkoha turundamiseks sõlmitakse alates 2023. aastast Pärnumaa Omavalitsuste Liidu ja MTÜ Destination Pärnu vahel.

- SAPA taotlus, personali- ja majandamiskulud 82 936 (II lugemine 83 043 €), kaetakse juhataja (20%), arendusjuhi (100%), büroojuhi (100%) ja raamatupidaja (95%) tööjõukulud ning nende töötajatega seotud majandamiskulud.

Maakonna turundustegevus 13 789 € (II lugemine 14 727 €)

Kulude katmine omavalitsuste poolt on arvestatud rahvaarvu põhiselt, seisuga 01.01.2024. Pärnu linna rahastus ei ole POLi eelarves.

EESMÄRK: Toetada turunduse kavandamise ja elluviimisega Pärnumaa konkurentsivõime kasvatamise kõiki fookusvaldkondi

- maakonna turundustegevus 6117 €. Paljud tegevused on järjepidevad, kuid uuel aastal soovitakse sisse tuua senisest rohkem koostööd siinse tööstussektoriga. Kui varem pandi rohkem rõhku just elukeskkonna tutvustamisele, siis see aasta keskendutakse rohkem töökeskkonna ja siinsete ettevõtete võimaluste tutvustamisele.

Põhieesmärgid:

- ✓ Kohaliku turunduskoostöö parandamine
- ✓ Pärnumaa parem nähtavus

Põhitegevused:

- ✓ korraldada turundusfoorum avalikule- ja erasektorile, kus saaks ühiselt ülevaate ning jagada mõtteid kahel teemal: 1) Mida me teeme praegu Pärnumaal selleks, et siia tuleks juurde uusi elanikke? 2) Mida me saaksime teha, et Pärnumaale tuleks juurde elama rohkem uusi elanikke;
- ✓ korraldada kevadel ja sügisel 2 kampaaniat, et tutvustada Pärnumaa elu- ja töövõimalusi;
- ✓ kolme veebilehe (parnumaa.ee, investinparnu.com ja parnukobar.ee) tööshoidmine, uue info lisamine ning vajadusel arendamine;
- ✓ koostöös kohalike omavalitsustega Maal Elamise Päeva üleriiklik turunduskampaania;
- ✓ erinevate kanalites vajaliku info levitamine ning nähtavus;
- ✓ koolitused kohalikele ettevõtjatele.
- Majandamiskulud 2290 €;
- Tööjõukulud 5392 € (II lugemine 6303 €), omavalitsused katavad 15% kuludest, 60% kaetakse PEEK projektivahenditest ja 25% MAK-meetmest.

Maakonna haridus 36 645 €

EESMÄRK: Andekate noorte arengu toetamine

Arengustrateegia „Pärnumaa 2035+“ esimese tuumvaldkonna (inimvara ja kogukonna elukorraldus – sidus maakond) puhul on üheks tegevussuunaks (1.2.3.) võimaluste tagamine valikuterohke ja kvaliteetse alus- ja üldhariduse omandamiseks.

Lepingu alusel eraldab Haridus- ja Teadusministeeriumi vahendid ja omavalitsused eraldavad täiendavad vahendid õpilasürituste, õpetajate ja koolijuhtide ainealase ühistegevuse, koolieelsete lasteasutuste

pedagoogide täienduskoolituse kulude katmiseks. Haridus- ja Teadusministeeriumi leping ei hõlma Pärnu linna ja selle koole, kuna linnal on eraldi leping HTMiga.

Eesmärk ja tegevused haakuvad liidu põhikirjaga ning arengustrateegia tegevuskava punktidega: 1.2.3.16., 12.4.1., 1.3.1.11.

TULEMUS: Haridus- ja teadusministeeriumi ja liidu vahelise lepingu tegevused on toimunud. Jätkunud on maakonna aineühenduste töö. Maakonnas on toimunud 40-50 piirkondlikku olümpiaadi ja viktoriini, keskmiselt 15 aineühenduse ühiseid seminare/koolitusi, jätkunud on alushariduse loomepäev, koolieelsete lasteasutuste pedagoogide täiendkoolitusteks eraldatud vahendid on omavalitsuste poolt sihtotstarbeliselt kasutatud ning pedagoogid saanud vajalikud koolitused.

- kulude katmise kaasfinantseerimiseks ning maakondliku noorsootöö võrgustiku käivitamiseks on maaomavalitsustelt arvestatud täiendav toetus 9000 €. Kulude katmise jaotus elanike arvu põhisel, jaotuses ei osale Pärnu linn.

Maakonna kultuuritegevus 78 400 € (II lugemine 74 500 €)

EESMÄRK: Mitmekülgne kultuurielu

Maakonnal tuleb lisaks kõrgete eesmärkide püstitamisele toetuda oma eripärale ja unikaalsusele. Arengustrateegia „Pärnumaa 2035+“ esimese tuumvaldkonna (inimvara ja kogukonna elukorraldus – sidus maakond) puhul on olulisteks märksõnadeks mitmekülgne kultuurielu, tugev ja hoitud identiteet ning maakonna kultuuripärand ja selle säilimine.

Eesmärk ja tegevused haakuvad arengustrateegia tegevuskava eesmärgi 1.6. „Mitmekülgne ja kõigile kättesaadav kultuurielu“ punktidega: 1.6.1.1., 1.6.1.5., 1.6.1.6., 1.6.1.21., 1.6.1.22., 1.6.1.23., 1.6.1.24., 1.6.1.25., 1.6.1.27., 1.6.1.38., 1.6.2.3., 1.6.2.10., 1.6.3.7.

Lisaks maakonna enda panusele (sündmused, rahaline- ja inimressurss) on oluline täita ka MARO ülesandeid, milleks on: 1) maakonna kultuuripoliitika kujundamine ja elluviimine ning maakondlike arengustrateegiate ja teiste maakonna või regiooni arengueeldusi loovate kultuurivaldkonna kavade väljatöötamine, täiustamine ja elluviimine; 2) üleriigiliste laulu- ja tantsupidude maakondliku komisjoni töö korraldamine; 3) koostöö korraldamine kohaliku omavalitsuse üksuste, erinevate kultuuriasutuste ning -organisatsioonide, koolide ja teiste institutsioonidega; 4) maakonna kultuurialase ühistegevuse koordineerimine ja korraldamine; 5) maakonna ja kohaliku identiteedi teadvustamine ning kultuuriajaloolise eripära ja järjepidevuse säilitamine ning kaitsmine; 6) maakonna kultuurisituatsiooni analüüs ja arenguprotsessidele hinnangu andmine; 7) kohalike omavalitsuste ja nende allasutuste, koolide ja teiste institutsioonide nõustamine kultuurivaldkonda kuuluvates küsimustes; 8) kultuuriteabe kogumise korraldamine, analüüsimine, vahendamine ja levitamine.

Pärnumaa Rahvakultuuri Keskseks taotleb majandamiskulude katmiseks summas 500 €. Sündmuste fondist tehakse eraldised konkreetsetele maakondlikele sündmustele kultuurikomisjoni otsuse alusel esitatud projektitaotluste põhjal. Projektide esitamise võimalusest teavitatakse e-kanalite vahendusel, projektitaotlused esitatakse kinnitatud vormil. Toetuse saanud taotlejatega sõlmitakse toetuse kasutamise lepingud, mis sisaldavad ka aruandekohustust.

- Omavalitsuste kultuuritegevuse koordineerimine ja arendamine 18 000 €

Omavalitsuste hallatavate asutuste (rahvamajad, kultuurimajad jne) juhtide ja töötajate ühistegevuse korraldamine (sh kultuuritöötajate õppereis, üleriigilisel tunnustussündmusel Kaheksakand osalemine jne). Aasta jooksul lisanduvate väiksemate kultuurisündmuste kaasrahastamine (nt 2023 toimus India saatkonna ettepanekul India muusikute ja tantsijate kontsert, mida POL kaudu kaasrahastati).

Pärnumaa kultuuritöötajate arenguprogrammi läbiviimine. Arenguprogrammi eesmärgiks on Pärnumaa kultuuritöötajate võrgustiku (taas)käivitamine ning ühiste eesmärkide ja tegevusplaani seadmine ning arengu ja koostöö võimestamine. Arenguprogrammile eelneb tegevusplaani koostamine võrgustikutöö

korraldamiseks ning visioonipäev (sh eelküsitlus). Lisaks eelnevale sisaldab arenguprogramm nelja koolitusmoodulit (kultuurist helikopterilt, nüüdisaegne kultuurikorraldus, kogukond ja kommunikatsiooniplaan ning koostööpäevak), mille täpsem sisu selgitatakse välja eelküsitlusega.

- 2025. aasta üld laulu- ja tantsupidu, maaomavalitsuste finantseering 13 000 €, lisandunud ELTSA toetus 1000 €, mille arvelt on vähendatud maaomavalitsuste toetust (II lugemine 9000 €, III lugemine 8000 €).

2025. aasta laulu- ja tantsupidu toimub 03.07-06.07.2025., kuid ettevalmistusprotsess on juba alanud. Kuni 15. oktoobrini 2023 said kollektiivid peole registreeruda. Seejärel 2024. aastal toimuvad juba seminarid, Tere päevad, esitluskontserdid, õppematerjalide tellimine jne. Jaanuaris sõlmiti ELT SA ja POL vahel laulu- ja tantsupeo ettevalmistamise koostööleping ning detsembris nimetati Pärnumaa kuraator.

Laulu- ja tantsupeo mõistes kuuluvad Pärnumaa alla maapiirkonna omavalitsused (Kihnu, Häädemeeste, Lääneranna, Põhja-Pärnumaa, Saarde, Tori) ning Pärnumaad kureerib üks kuraator. Pärnu linnal on eraldi leping ELT SAGA ning oma kuraator.

2024. aastal algab ka peo protsessi maakondlik ettevalmistamine: eelproovide ajagraafiku koostamine, proovide abiliste ja proovikohtade leidmine, kollektiivide abistamine registri kasutamisel, andmete kontroll ja lisamine ning 2025. aasta eelarve koostamine ja meeskondade moodustamine peo nädala jaoks. Kuraatorit toetab tegevuste läbiviimisel POLi kultuurikomisjon.

Pärnumaa ja Pärnu linna kuraatorid teevad omavahel koostööd ning võimalusel tehakse ka tegevusi ühiselt (nt. eelproovid, kollektiivi juhtide väljaspool maakonda toimuvatele seminaridele transportimine jne).

- Pärnumaa tantsupidu 2025 ettevalmistus 4500 €, maaomavalitsuste finantseering

Kavandamisel on Pärnumaa tantsupidu. Esmased idee arutelud on toimunud. Peo eelarve koostamist ei ole veel toimunud. Pärnumaa tantsupidu 2024. aastal ei toimu, eelarve kulurida on vähendatud (5500 € võrra) ja arvestatud 2025. aasta Pärnumaa tantsupeo ettevalmistavateks tegevusteks.

Pärnu linn panustab otse oma eelarvest.

- Pärnumaa tööstusnäitus muuseumis 7500 €

Pärnu linn toetab 2024. a. linnaeelarvest otse muuseumi tegevust ja seetõttu läbi POLi eelarve täiendavalt tööstusnäituse korraldamise finantseerimisel ei osaleta. POLi eelarvet on I (15 000 €) ja II (7500 €) lugemise vahel vähendatud 50%. Summa 7500 € hõlmab maaomavalitsuste toetust.

Pärnu Muuseumi eestvedamisel ning liidu ja arenduskeskuse kaasabil valmib 2024. aastal näitus „Made in Pärnumaa“ (näituse pealkiri ei ole veel kinnitatud), millega tähistatakse 140 aasta möödumist esimesest toodangunäitusest Pärnu linnas ning mis tutvustab Pärnumaa tööstustoodangu ajalugu ja tänapäeva. Näituse eesmärgiks on anda ülevaade, kuidas 19. sajandi väikesest kubermangulinnast sai sajandivahetuseks suure elanikonnaga tööstuslinn ja maakond ning kuhu on välja jõutud tänapäeval.

TULEMUS: Maakonnas on esindatud võimalikult lai skaala erinevaid kultuurivaldkondi ja tegevusi. Toimunud on erinevad maakondlikud kultuurisündmused, üleriigilise laulu- ja tantsupeo protsessi jätkusuutlikkus on tagatud, maakondlike laulu- ja tantsupidude traditsioon on jätkunud. Projektide kaudu on toetatud spordi- ja kultuurisündmusi, mille kaudu saavad osa erinevad sihtgrupid. MAROLE pandud kohustused on täidetud mahus, mis on kokkulepitud liidu kultuurikomisjonis ning mida koostöös omavalitsuste kultuurivaldkonna inimestega on suudetud ellu viia.

Maakonna sporditegevus 52 904 € (I lugemine 52 903 €)**EESMÄRK: Aktiivne tegelemine liikumisharrastustega ja tulemuslik sporditöö**

- Pärnumaa Spordiliidu taotlus maaomavalitsustele on summas 27 050 €, mis sisaldab tööjõukulusid, majanduskulusid, spordiürituste läbiviimisega seonduvaid kulusid. Lisaks taotletakse Pärnu linnalt 11 000 €. Maaomavalitsuste osa on jaotatud vastavalt elanike arvule.
- Pärnumaa koolispordi ja koolinoorte liikumisharrastuse (Pärnumaa Spordiliidu koosseisus) taotlus summas 22 254 € sisaldab tööjõukulu, õpilaste võistluste korralduskulu ning administreerimis- ja ruumide ülalpidamiskulu. Eelarve projektis kajastatud toetuse finantseerimine on jagatud maaomavalitsuste vahel õpilaste arvu põhisel.
- Jõulumäe Tervisespordikeskus kasutab toetust kunstlumeraja valmistamiseks: elekter, vesi ja kopalaadimistööd. Toetust ei kasutata personali- ega majanduskuludeks. Jõulumäe Tervisespordikeskus on esitanud taotluse 2023. tasemel, maaomavalitsuste poolt finantseerimine on jaotatud elanike arvu põhisel.

Eesmärk ja tegevused haakuvad arengustrateegia tegevuskava eesmärgi 1.8. „Aktiivne tegelemine liikumisharrastusega ja tulemuslik sporditöö“ punktidega: 1.8.1.1., 1.8.1.3., 1.8.1.9., 1.8.3.1., 1.8.4.4., 1.8.4.6.

Maakonna sporditegevuse osas ei ole Pärnu linna rahastus POLi eelarves.

Väliskoostöö 28 500 €**EESMÄRK: Konkurentsivõimeline Pärnumaa**

Eesmärk ja tegevused haakuvad Pärnumaa Omavalitsuste Liidu põhikirjaliste eesmärkidega ning arengustrateegia eesmärgiga 1.1. „Isikupärased ja oma identiteeti väärtustavad tugevad kohalikud omavalitsused“. Lisaks on MARO üheks ülesandeks sõpruspiirkondadega koostöö edendamine.

Pärnu maakond omab pikaajaseid suhteid Buskerudi maakonnaga Norras. Norras toimunud haldusreformi järgselt taaslustati 2021. aastal suhted Viken maakonnaga. Lisaks otsustas üldkogu 2019. aastal luua sõprussuhted St Mary maakonnaga Marylandis, esimene külastus sinna toimus augustis 2022. Pärnu maakond teeb koostööd ka Põhjamaade Ministrite Nõukogu (PMN) Eesti esindusega, kellega koostöös toimub iga-aastaselt Põhjala kirjanduse nädal ning programm „Põhjala kirjanikud piire ületamas“ (lisaks eriprojektid) ja teisi sündmusi koolidele ja lasteaedadele. Koostöös PMNiga on toimunud erinevaid projekte haridusest ühistranspordini.

Europe Direct infopunkte on Eestis kokku 8. Europe Direct Pärnumaa (ED) infopunkt aitab kaasa erinevate sihtgruppide teadlikkuse suurenemisele Euroopa Liidust ja Euroopa Liiduga seonduvatest teemadest. ED infopunkti kaudu ja eestvedamisel toimuvad mitmed sündmused koolidele ja omavalitsustele, teavitamine ja kodanike kaasamine, suhtlemine kohaliku meedia ja teiste teabelevitajatega, koostöö edendamine piirkondlike ED teabekeskustega.

Lepingujärgselt on Euroopa Komisjoni projektitoetus (otse SAPA eelarvesse) summas 34 200 € ja taotlus POLi kaasfinantseeringuks 20 500 €.

Väliskoostöö arendamises on olulisemateks suundadeks koostöö arendamine Läti meiega piirneva Vidzeme regiooniga ja Buskerudi uuenenud juhtkonnaga uute koostööväljavaadete selgitamine ja kavandamine.

TULEMUS: Pärnumaa elanikud on teadlikumad Euroopa Liidust ja sellega seonduvatest teemadest.

ED infopunkti kaudu ja eestvedamisel toimuvad mitmed sündmused koolidele ja omavalitsustele. Väliskoostöö on laienenud ning partnerlus olemasolevate sõprusmaakondadega (Viken Norras ja St.Mary USAs) on tugevnenud.

Terviseedendus, elanike heaolu ja turvalisus 202 850 € (II lugemine 168 703 €)

EESMÄRK: Tervisedendus, elanike heaolu ja turvaline maakond ning kohalike omavalitsuste koostöö

- Tervise Arengu Instituudi (TAI) toetus on mõeldud maakondliku tervisedenduse ja siseturvalisuse tegevuste ning sündmuste läbiviimiseks. Lisaks rahvatervise ja turvalisuse spetsialisti tööjõukulu (100%) ning majandamiskulu.

Arengustrateegia „Pärnumaa 2035+“ esimese tuumvaldkonna (inimvara ja kogukonna elukorraldus – sidus maakond) puhul on alaeesmärkideks tervisedendus ja elanike heaolu ning turvaline maakond.

Eesmärk ja tegevused haakuvad arengustrateegia tegevuskava punktidega: 1.4.1.1., 1.4.1.2., 1.4.1.3., 1.4.1.5., 1.4.1.6., 1.4.1.10., 1.4.1.14., 1.4.4.1., 1.4.4.17., 1.7.1.1., 1.7.2.4., 1.7.2.7., 1.7.2.8., 1.7.2.9., 1.7.2.12., 1.7.2.14., 1.7.2.14. ning Pärnumaa tervise- ja heaoluprofiiliga.

Lisaks arengustrateegias märgitule ja maakonna enda panusele (sündmused, rahaline- ja inimressurss) on oluline täita ka MARO ülesandeid, milleks on:

- 1) analüüsida rahvastiku tervise seisundi, sh tervisealase ebavõrdsuse ja siseturvalisuse olukorda maakonnas; koostada ülevaateid ja aruandeid, sh tehes selleks vajaliku koostööd asjaomaste asutuste ja ühingutega ning vajadusel tellida analüüsi, ekspertarvamusi ja uuringuid ning koordineerida nende koostamist.
- 2) korraldada huvikaitset rahvatervise ja siseturvalisuse valdkonnas ja kavandada strateegiliste eesmärkide ja tegevusi sh tagada valdkonna kavandamine maakonna arengustrateegia jt plaanide koostamises.
- 3) koordineerida rahvatervise ja siseturvalisuse valdkonna tegevuste elluviimist ning vajalike tervist ja turvalisust toetavate teenuste pakkumist maakonnas vähemalt tervise- ja heaoluprofiilis kajastatud prioriteetsete mõjurite ohjamiseks.
- 4) valmistada ette ja toetada rahvatervise ja siseturvalisuse valdkonna juhtimiseks vajalike võrgustike (sh tervise ja turvalisuse nõukogu) loomist, arendamist ja töö korraldamist sh korraldada ja vajadusel tellida arendamiseks vajalikke koolitusi ja seminare, korraldada võrgustikeks vajalike kogude loomist ja töökorralduse väljatöötamist.
- 5) juhendada ja nõustada kohalikke omavalitsusi ja teisi osapooli valdkondlike tegevuste analüüsimisel, kavandamisel ja elluviimisel sh rahvatervise ja siseturvalisuse teemade kajastamisel kohaliku omavalitsuse arengukavas jt plaanides, kohaliku võrgustikutöö arendamises ja kogukondade võimestamises.
- 6) osaleda valdkonna riiklikes võrgustikes, koostöös asjaomaste riigiasutustega koordineerida.

- Lisandunud tegevus: vanemlusprogramm „Imelised aastad“ summas 32 000 €. Toetus on sihtotstarbeline ja eraldatud TAI poolt läbi MARO omavalitsustele programmi „Imelised aastad“ elluviimiseks. Toetus jaguneb KOVide vahel järgnevalt: Pärnu ja Tori kumbki 8000 €, Lääneranna, Põhja-Pärnumaa, Häädemeeste ja Saarde, iga KOV 4000 €.
- Laste ja noorte vaimse tervise keskus on esitanud taotluse kogumahus (sh Pärnu linn) 268 112 € laste ja noorukite vaimse tervise teenuse arendamiseks ja edendamiseks, teenuse kättesaadavuse parandamiseks regionaalsel tasandil, võrgustikutöö arendamiseks, koolituste läbiviimiseks, laste ja noortega kokku puutuvate spetsialistide pädevuse ja üldise teadlikkuse tõstmiseks vaimse tervise probleemidest ning koostöö arendamiseks sotsiaal-, haridus- ja meditsiinivaldkonna vahel. Taotluse summa sisaldab samas mahus teenuse jätkamist, kui 2023. a. Omavalitsused finantseerivad tegevusi, mis ei kuulu Haigekassa poolt rahastamisele. Finantseerimine jaguneb eelmise aasta reaalse kasutuse järgi, 2024. a eelarves aluseks kasutamine perioodil 01.01-31.12.2023. POLi eelarves on maaomavalitsuste toetus, Pärnu linn rahastab otselepinguga.

Tabel 4. Rahastuse jagunemine

	rahastus	tk	osakaal %
Pärnu	155 498	446	58,0%
Häädemeeste	21 268	61	7,9%
Lääneranna	5 230	15	2,0%
Põhja-Pärnumaa	18 827	54	7,0%
Saarde	13 597	39	5,1%
Tori	51 949	149	19,4%
Kihnu	1 743	5	0,7%
KOKKU	268 112	769	100,0%

Laste- ja noorte vaimse tervise keskuse selgituskiri taotluse juurde:

Põhikoosseisu (2,0 juhtumikorraldaja; 0,25 juht-koordinaator; 2,5 individuaalterapeut; 1,5 pereterapeut) palgafond on planeeritud 200 278 €. Aritmeetiline keskmine täiskoormusega ametikoha brutotasu 1990 € (võrdluseks – üks Pärnumaa haridusasutus otsis oktoobris 0,25 koormusega nõustaja tööle 900 € eest).

Viimastel aastatel on olnud meie koosseisu inimeste tunnipalk madalam kui piirkonna teistel sarnastel ametnikel (sh lastekaitsjad, koolide sotsiaalpedagoogid, koolipsühholoogid jne). Kaks SRT (sotsiaalse rehabilitatsiooni teenus) poolt väljaõpetatud spetsialisti on sellel aastal meilt läinud juba ÕNKi (õppenõustamiskeskus) tööle. Teatud inimeste liikuvus on elementaarne, kuid riskime heade oskustega inimeste lahkumisega, kui meie poolt pakutav palk ei ole samal tasemel kui see, mida hetkel pakuvad KOVid (kohalik omavalitsus), kui otsivad tugispetsialiste. Tervikliku meeskonnana toimiv keskus saab töötada maakonnaüleselt ainult juhul, kui kõrgete kompetentsidega inimesed on hoitud.

300 tunni supervisiooni läbiviimiseks on eelarve 18 063 €, ühe tunni kulu ca 60 €. Supervisioon on lastega toetavate spetsialistide toetamiseks seoses keeruliste juhtumitega, seda osutatakse üle maakonna, fookusega haridustöötajatele. Väiksemal määral on kaastatud ka lastekaitse- ja tugispetsialistid. 200 tundi neist on väikse grupi supervisiooni ja veidi alla kolmandiku ehk alla 100 tunni on individuaalseid supervisioone. Ühe inimese supervisioon on tavapäraselt 60 minutit, väiksema meeskonna supervisioon on 60-120 minutit, käsitleda jõutakse tavapäraselt 1-3 juhtumit. Suure osa meie supervisioone viib läbi psühhiaater, väiksemas mahus terapeudid, kellel on superviseerimiseks kompetents. Tasustatud aeg on ainult konkreetne supervisioon, mitte maakonnas kohale sõitmine.

Supervisiooni turuhind: näiteks Sensuse poolt on individuaalsupervisiooni tunnihind 108 € ja grupisupervisioon 270 € (kuni 45 min).

7000 € oleme planeerinud grupiteenuste läbiviimiseks ja väikeses mahus kogemusnõustamise teenuse sisseostmiseks. Kogemusnõustajatega on SRTl olemas praktika, et kriisis inimese toetusel saab see aidata vähendada pikaajalise teraapia vajadust, kogemusnõustamist oleme korraldanud varem SRTs käsunduslepingute kaudu, kus inimeste tunnihind on vahemikus 7.20-9.00 € ehk suhteliselt madalate kuludega lisateenus.

Ülejäänud toetus (aastas lõikes ca 3000 € kuus) on vajalik erinevateks teenuse osutamiseks kaasnevateks kuludeks – nendest kõige märkimisväärsemad on teraapiavahendid (näiteks loovteraapias kulub regulaarselt kunstivahendeid, bürootarbeid jne); sõiduauto kasutamise hüvitamine seoses maakonnas toimivate vastuvõttudega ja ka koolituse/lähetuse kulutused. IKT lahendused, ruumide haldus/koristamine/ülalpidamine, assisteeriv personal, telefonide kulud (sh mobiilide hankimine jms) ei ole

taotlusesse sisse arvestatud numbriliselt, vaid planeeritakse vajadusepõhiselt SRTs tervikuna erinevate teenuste rahastuse komponentide toel, et olla säästlikumad.

Noortegarantii tugisüsteemi arendamine 158 675 €

Taotlusvoorust „Mittetöötavate noorte tööalase konkurentsivõime ja haridussüsteemi lõimumise toetamine“ rahastuse saanud projekt „Pärnumaa maapiirkonna noortegarantii tugisüsteemi arendamine“. Projektipartnerid: Häädemeeste, Kihnu, Lääneranna, Põhja-Pärnumaa, Saarde ja Tori vald. Projekti kasusaajad: töötud noored, nende vanemad ja tugivõrgustik.

Projekti periood 01.01.2024 – 31.12.2027, projekti kogumaksumus 752 350 € (toetuse määr 100%, omafinantseering 0).

Projekti eesmärk on luua nelja aasta jooksul jätkusuutlik ja terviklik Pärnumaa maapiirkonnaüleline lähenemine NEET-noorte toetamiseks, parandades nende hariduslikku ja tööhõivealast konkurentsivõimet ning suurendades tööjõus osalemise määra.

Projekti nelja-aastase perioodi jooksul tagatakse Pärnumaa maapiirkonna projekti sihtgrupis olevatele noortele võrdne juurdepääs haridusele ja tööhõivevõimalustele, vähendades noorte töötust ja väljalangemist ning edendades piirkondlikku arengut ja sotsiaalset kaasatust.

Projektitegevuste elluviimiseks sõlmitakse POLis tähtajaline tööleping võrgustiku koordinaatoriga. Nelja juhtumikorraldajaga sõlmivad tähtajalised töölepingud omavalitsused, kuid töötajate nn füüsiline töökoht hakkab olema POL/SAPA ruumides.

Arengufond ja Euroopa Liidu projektide omaosalus 132 530 € (II lugemine 132 542 €)

EESMÄRK: Konkurentsivõimeline Pärnumaa

SAPA on esitanud koos TÜ Pärnu kolledžiga PEEK meetmesse projektitaotluse (periood 2024-2026), projekti kogumaht 3,9 miljonit eurot, millest projektitoetus 2,9 miljonit ja omafinantseering 1 miljon eurot. SAPA poolt elluviidavate tegevuste maht on 1,65 miljonit eurot, millest omafinantseering 300 tuhat eurot. Omafinantseering jaguneb järgnevalt: 225 tuhat MATA meetmest, 75 tuhat KOVide omafinantseering. TÜ Pärnu kolledži poolt elluviidavate tegevuste maht on 2,25 miljonit eurot, millest TÜ omafinantseering 700 tuhat eurot.

2024. a on kavandatud Pärnumaa innovatsioonikeskus KOBAR projektis SAPA poolt elluviidavate tegevuste maht 542 477 €, millest KOVide omafinantseering 32 113 €.

PEEK projekti põhitegevused

Arengustrateegia EESMÄRK: Ettevõtlus- ja haridusvõrgustike ning ettevõtlusklastrite käivitamine, arendamine ja turundamine

- ✓ roheKOBAR tegevuste arendamine - koolitusprogrammid, võrgustikule suunatud üritused, õppereisid, turundustegevused (sotsiaalmeedia, reklaammaterjalid, Pärnumaa ettevõtete toodang);
- ✓ personaliKOBAR tegevuste arendamine - ettevõtetega koostöös välja töötatud pilootkoolitused, töörühmade kohtumised ja õppereisid (võrgustiku liikmed - ettevõtjad, kolledž, arenduskeskus), turundustegevused (sotsiaalmeedia, reklaammaterjalid, Pärnumaa ettevõtete toodang);
- ✓ disainiKOBAR tegevuste arendamine - ettevõtjatele ja teistele huvilistele suunatud koolitused, seminaride, õppereisid, turundustegevused;

- ✓ naisettevõtjate võrgustiku arendamine - ettevõtjatele ja teistele huvilistele suunatud koolitused, seminaride, õppereisid, turundustegevused;
- ✓ turundusKOBAR tegevuste käivitamine ja arendamine - turundustegevused (sotsiaalmeedia, turundusmaterjalid, kampaaniad, messid), veebiarendus, võrgustiku liikmete kohtumised, koolitused, õppereisid;
- ✓ toiduKOBAR tegevuste käivitamine arendamine - koolitused ja õppereisid, turundustegevused;
- ✓ terviseKOBAR tegevuste käivitamine arendamine - koolitused ja õppereisid, turundustegevused;
- ✓ koosloomeKOBAR tegevuste käivitamine ja arendamine mittetulundussektoris - koolitused ja õppereisid, turundustegevused;
- ✓ inseneeriaKOBAR tegevuste arendamine - ettevõtetega koostöös välja töötatud pilootkoolitused, töörühmade kohtumised, turundustegevused (sotsiaalmeedia, reklaammaterjalid, Pärnumaa ettevõtete toodang);
- ✓ loomeKOBAR tegevuste arendamine - loovuse arendamine (noored, ettevõtted ja seeniorid), loovisikute ja loomemejandusettevõtete toetamine oma tegevuse arendamisel ja välisurgudele liikumisel.

Arengustrateegia EESMÄRK: Tööstusettevõtete lisandväärtuse ja teadmismahukuse kasvatamine

- ✓ valdkonna arengule suunatud koolitused, seminarid, õppereisid, turundustegevused

Arengustrateegia EESMÄRK: Ettevõtlikkuse edendamine ja ettevõtlusteadlikkuse suurendamine

- ✓ koolituste, seminaride, konverentside, töötubade häkatonide, võistluste, laatade, konkursside korraldamine, turundustegevused.

Arengustrateegia EESMÄRK: Tootearenduskeskuste ja inkubaatorite käivitamine, arendamine ning turundamine TAIE fookusvaldkonnas või maakonna arengustrateegias määratletud eelisarendatavas ettevõtlusvaldkonnas

- ✓ koolitus- ja mentorprogrammid, õppereisid, turundustegevused.

Lisaks taotleb SAPA arenguprojektide omafinantseeringut 10 000 €. Omafinantseeringut KOVIDelt taotletakse juhaks, kui 2024. a avaneb mõni arendustegevuse projektivoor (sh rahvusvaheline), kust on võimalik projektivahendeid taotleda.

Projektide omafinantseeringud, mille finantseerimises osalevad kõik omavalitsused. Rahastus jaotatud elanike arvu põhiselt. Pärnu linna omafinantseering arendusprojektide osas (Tabel 5, summa 5923 €) ei ole arvestatud POLi eelarves.

Projektide elluviija ja omafinantseeringu taotleja on SAPA.

Tabel 5. Rahastuse jagunemine

Omavalitsus	elanike arv 01.01.24	MATA meetme omafinantseering PEEK projektile	Omafinantseering arenguprojektides	KOKKU
Häädemeeste	5 020	1 841	573	2 414
Lääneranna	5 167	1 895	590	2 485
Põhja-Pärnumaa	7 879	2 890	900	3 790
Saarde	4 378	1 606	500	2 106
Tori	12 572	4 611	1 436	6 047
Kihnu	686	252	78	330
Pärnu	51 850	19 018	5 923	24 941
KOKKU	87 552	32 113	10 000	42 113

Pärnumaa Filmifond 105 000 €

Pärnumaa Filmifondi eesmärgiks on edendada Pärnu maakonnas professionaalset audiovisuaalsete teoste tootmist, luua alus professionaalsele filmitgevusele Pärnumaal läbi audiovisuaalsete õppetegevuste ja -projektide toetamise, tuua Pärnu maakonda investeringuid, reklaamida Pärnu maakonda Eestis ja välismaal. Pärnumaa Filmifond kaasrahastab nii Eesti- kui välismaa mängu- ja dokumentaalfilme, seriaale, muusikavideosid tuues Pärnumaa filmitegijale ja –vaatajale lähemale.

Pärnumaa Filmifondi statuut on kinnitatud 16.12.22 üldkogu istungil. Loodud on Pärnumaa Filmifondi veebileht <https://parnumaa.ee/filmifond/> ja logo. Ekspertkomisjon on moodustatud ja ekspertkomisjoni koosseis kinnitatud.

2022. aastal tegid Filmifondi sihtfinantseerimise maksed Häädemeeste, Lääneranna, Põhja-Pärnumaa, Saarde ja Tori kogusummas 40 000 €. 2023. aasta oktoobri kuus liitus Pärnumaa Filmifondiga Pärnu linn sissemaksiga 30 000 €.

2024. a Pärnumaa Filmifondi suuruseks on 100 000 €, millest 70 000 € on 2023. a jääk ning 30 000 € täiendavad maksed omavalitsuste poolt (20 000 € Pärnu linn ja 10 000 € teised omavalitsused, va Kihnu).

Lisaks filmifondile on eraldi eelarvestatud Pärnumaa filmifondi arendus- ja turunduskuludeks 5000 €.

Arendus- ja turunduskuludest on kavas koostada potentsiaalsete võttepaikade kataloog, koos fotomaterjalidega, turundada Pärnumaa filmifondi asjakohastes rahvusvahelistes väljaannetes ja teha koostöös Eesti Filmi Instituudi ja teiste regionaalsete filmifondidega tegevusi, mis toeksid filmiproduksioone Pärnumaale.

Pärnumaa Filmifondi eesmärk ja tegevus haakub arengustrateegia punktiga 1.6.2.3.

Ettevõtluskeskkonna arendustegevus (SAPA) 13 457 € (II lugemine 13 494 €).

EESMÄRK: Ettevõtlusteadlikkuse arendamine ja tööjõu ettevalmistamine ning kestlik ja koostöövõimeline ettevõtluskeskkond

Kulude katmine omavalitsuste poolt on arvestatud rahvaarvu põhiselt (seisuga 01.01.2023). Pärnu linna rahastus ei ole POLi eelarves.

Arengustrateegia „Pärnumaa 2035+“ tegevuskava:

- punkt 2.1.3.10 „Pärnumaa ettevõtlusnädala korraldamine ettevõtlusteadlikkuse suurendamiseks, ettevõtliku eluhoiaku arendamiseks ja ettevõtlusega tegelejate tunnustamiseks“;
- tegevussuund 2.1.2. „Ettevõtlusalase koostöövõrgustiku tugevdamine“;
- tegevussuund 2.3.1. „Ettevõtlikkuse ja ettevõtlusõppe toetamine“, 2.3.2. „Õpilaste ja tudengite karjääriplaneerimise sidumine maakonna ettevõtlus- ja töövõimalustega“

Tegevused ja eesmärgid:

- Ettevõtlusnädal, Pärnumaa noorte inspiratsioonipäev 6134 €. Eesmärk: Propageerida ettevõtlikkust ja ettevõtlust. Pärnumaa noorte inspiratsioonipäeval toimuvad inspiratsioonitund, erinevad töötoad ning Ettevõtliku kooli edulugude tutvustamine ja tunnustamine. Inspiratsioonipäevast võtab üle 500 noore Pärnu linna ja maakonna koolidest.
- Noorte ettevõtlikkus 4907 €. Eesmärk: Noorte ettevõtlikkuse ja ettevõtlikkusõppe edendamine (sh Ettevõtlik kool). Tegevused: Ettevõtliku kooli maakondliku ja üle-eestilise edulugude konkursi korraldamine; Ettevõtliku kooli maakondliku edulugude konkursi tunnustusürituse korraldamine; Ettevõtliku kooli Haridusfestivali korraldamine ja Pärnumaa koolidega festivalil osalemine; laatade, võistluste, seminaride, õppereiside ja koolituste korraldamine; tehnoloogiapäevade korraldamine, õpilasfirmade laatade korraldamine.
- Innovatsioonikeskuse arendustegevused 2416 €.

Varjupaikade MTÜ 134 800 € (II lugemine 148 800 €).

EESMÄRK: Kohalike omavalitsuste ühistegevus

Eesmärk ja tegevused haakuvad arengustrateegia „Pärnumaa 2035+“ tegevuskava punktidega 1.1.1.18 „Teenuste arendamine halduspiiride üleselt“ ja 1.1.1.19. „Pärnumaa kodutute loomade varjupaiga ehitus“.

Omavalitsuste toetus püsikulude katmiseks. Arvestuse aluseks 2023. a tegelik kasutus perioodil jaanuar-september (KOVist toodud loomade arv). Varjupaikade MTÜ ja Pärnumaa Omavalitsuste Liidu vahel on 01.07.2023 sõlmitud operaatori teenuse leping, kehtivusega kuni 31.12.2024. Lepingu järgselt on igakuine püsitasu summas 8650 €, millele lisanduvad halduskulud. Kuna uus varjupaiga hoone alles käivitub, siis POLi bürool puudub praktilisel kasutuskogemusel põhinev info hoone halduskulude kohta. Operaatoriteenuse leping on kehtiv kuni 2024 aasta lõpuni ja selle aasta jooksul saab praktilisele kasutuskogemusele tuginedes vajadusel teha otstarbekad muutused varjupaiga haldusmudelis, eelarve kavandamises ja operaatoriteenuse uue hanke tingimustes.

Arvestuse aluseks on võetud järgmised kulud:

- hoone haldamine 7000 €
- hoone kindlustus 1000 €
- hoone valveteenus 2400 €
- elektrikulu 20 000 €
- veekulu 600 €

Tabel 6 . Teenuse kasutamise osakaal

KOV	2023 kasutus (loomade arv)	Osakaal	Operaatori teenus	Halduskulud	KOKKU
Häädemeeste	55	11%	10 958	3 273	14 231
Lääneranna	75	14%	14 942	4 463	19 405
Põhja-Pärnumaa	59	11%	11 755	3 511	15 266
Saarde	53	10%	10 559	3 154	13 713
Tori	87	17%	17 333	5 175	22 508
Pärnu	192	37%	38 253	11 424	49 677
KOKKU	521	100%	103 800	31 000	134 800

2024. a lõpus tehakse KOVidega tasaarveldus tegelike kulude järgi.

II OSA – POL administreerimiskulud ning koolituste ja seminaride korraldamise kulud, kokku summas 228 550 € (II lugemine 225 050 €)

EESMÄRK: POL põhikirja ja lepinguga liidule pandud kohustuste täitmine, üldkogu ja büroo tõrgeteta toimimine

Arengustrateegia „Pärnumaa 2035+“ esimese tuumvaldkonna (inimvara ja kogukonna elukorraldus – sidus maakond) puhul on oluliseks märksõnaks tugevad kohalikud omavalitsused ja koostöö.

Eesmärk ja tegevused haakuvad arengustrateegia tegevuskava punktidega: 1.1.1.1., 1.1.1.3., 1.1.1.4., 1.1.1.5., 1.1.1.6., 1.1.1.10., 1.1.1.12., 1.1.1.13., 1.1.1.14., 1.1.1.15., 1.1.1.16., 1.1.1.18., 1.2.1.9., 1.2.3.16.

Lisaks arengustrateegiale, volikogude poolt ühiseks täitmiseks delegeeritud ülesannetele on Pärnumaa Omavalitsuste Liidu põhikirjaline eesmärk Eesti Vabariigi kehtiva seadusandluse ja käesoleva põhikirja kohaselt kohaliku omavalitsuse üldisele arengule kaasaaitamine, esindamine, ühistegevuse kaudu maakonna ühtlase, tasakaalustatud ja jätkusuutliku arengu toetamine, maakonna kultuuritraditsioonide säilitamine ja edendamine, demokraatliku otsustamisprotsessi laiendamine, maakonna ja oma liikmete esindamine, koostöö arendamine, info ja kogemuste vahetamine, oma liikmete ühiste huvide ja õiguste kaitsmine ja liikmetele seadusega ettenähtud ülesannete paremaks täitmiseks võimaluste loomine ning seaduse või lepinguga liidule pandud kohustuste täitmine.

Pärnumaa seitsme kohaliku omavalitsuse volikogud on omavalitsusüksuste ühiselt täidetavad ülesanded (maakonna arengu kavandamine ja selle elluviimine, rahvatervise ja siseturvalisuse valdkond, maakonna kultuurkorraldus, maakonna sümbolid) delegeerinud täitmiseks Pärnumaa Omavalitsuste Liidule.

Haridus- ja teadusministeeriumi lepingu alusel toimub liidu kaudu maakonna (v.a Pärnu linn) aineühenduste tegevuste ja õpilaste võistluste (viktoriinid, olümpiaadid) koordineerimine ja rahastamine.

Põhikirjaliste ja lepinguliste kohustuste täitmiseks on vajalik üldkogu ning büroo olemasolu.

TULEMUS: Põhikirjalised ja lepingulised kohustused on täidetud.

Üldkogu kulud kokku on 41 112 €

Personalikuludeks on planeeritud 30 112 €, muudetud on komisjonide esimeeste tasustamise põhimõtteid. Personalikulud koosnevad: üldkogu esimehe ja ühe aseesimehe brutotasu, mõlemad 550 € kuus, komisjonide esimeeste brutotasuks on arvestatud 200 € ühe koosoleku eest ning eelarves on arvestatud kolmekümne koosoleku toimumisega aastas ja KOP hindamiskomisjoni (5 liiget) brutotasud 6 € ühe projekti hindamise eest.

Majandamiskulud 11 000 € - üldkogu istungite, valitsusjuhtide kogu, erinevate nõukogude (nt turvalisus) ja komisjonide koosolekute ning seminaride (sh kevad- ja augustiseminar) kulud, Pärnumaa vapimärkide ja sümboolikaga (lipp jne) seotud kulud.

Büroo kulud kokku 162 938 € (II lugemine 159 438 €)

Büroo koosseis ja majanduskulud on suurenenud seoses täiendava töökoha loomisega. Detsembris 2023 sõlmiti koostöölepingu Tervisekassaga, mille alusel loodi maakonna haridusasutuste tervisedenduse spetsialisti töökoht kolmeks aastaks. Tervisekassa lepingu alusel kaetakse loodava töökoha palgafond ning POLi panus on majanduskulud. Uue töökoha eesmärgiks on maakonna haridusasutuste suutlikkuse suurendamine laste tervise ja heaolu toetamisel; haridusasutuste nõustamine; valdkonna strateegiline planeerimine maakonnas; võrgustikutöö arendamine; valdkonnaüleste sündmuste korraldamine; arengustrateegia „Pärnumaa 2035+“ tegevuskavas haridusvaldkonna tervisedendust puudutavate tegevuste elluviimine.

Personalikulu sisaldab sekretäri, sisekontrolli nõuniku, hariduse- ja noorsootöö koordinaatori ning maakonna haridusasutuste tervisedenduse spetsialisti töötasu.

Seminaride ja koolituste kulud summas 24 500 €, millest ühiskoolituste kulud summas 4500 € ja osamaksetega koolituste kulud 20 000€.

Osamaksetega koolituste eest tasutakse arve alusel ja tulud kajastuvad eelarve projekti real „tulud majandustegevusest“ samas summas.

Seletuskirja koostasid:

Erik Reinhold, juhatuse liige

Kristel Ernits, sekretär

Kaire Piiraja, raamatupidaja

24.01.2024

Kasutatud lühendid:

DMO	Destination Marketing Organization (sihtkoha turunduse organisatsioon)
ED	üle-Euroopaline Euroopa Komisjoni võrgustik, millel on üle 500 Europe Direct teabekeskust, Eestis on 8 Europe Direct teabekeskust ja üks nendest SA Pärnumaa Arenduskeskuses
ELT SA	Eesti Laulu- ja Tantsupeo SA
HTM	Haridus- ja Teadusministeerium
KIK	Keskkonnainvesteeringute Keskus SA
KOBAR	Pärnumaa ettevõtjate, ettevõtluse tugistruktuuride ja haridusasutuste ettevõtlusalane koostööplatvorm, mille eesmärk on ühiselt leida ettevõtluse kasvuks ja piirkonna arenguks parimad lahendused
KOP	kohaliku omaalgatuse programm
KOV	kohalik omavalitsus
LTP	laulu- ja tantsupidu
MARO	maakondlik arendusorganisatsioon (Pärnumaa Omavalitsuste Liit)
MATA	maakondade arengustrateegiate elluviimise toetusmeede
MTÜ	mittetulundusühing
NEET-noored	15-29-aastased noored, kes ei tööta, õpi ega osale ka mõnel koolitusel
NGTS	Noortegarantii tugisüsteem, toetus 16–29-aastastele noortele haridusteele naasmiseks ja/või tööturule jõudmiseks
PEEK	projekt „Atraktiivne piirkondlik ettevõtlus- ja elukeskkond“
PMN	Põhjamaade Ministrite Nõukogu
POL	Pärnumaa Omavalitsuste Liit
SAPA	SA Pärnumaa Arenduskeskus
TAI	Tervise Arengu Instituut
TAIE	Teadus- ja arendustegevus, innovatsioon ning ettevõtlus
TÜ	Tartu Ülikool
ÜRP	üleriigiline planeering